

Analys

Namn	Nedläggning Västerås instrumentflygplats
Id	277
Status	Åtgärdshantering pågår
Beskrivning	Riskanalys gällande för regionen interna konsekvenserna av en nedläggning av Västerås instrumentflygplats. Regionstyrelsen har gett regiondirektören i uppgift att utreda konsekvenserna för regionen vid en eventuell nedläggning av instrumentflygplatsen Sjukhusets helikopterplatta kan inte hantera större helikoptrar till exempel militärens helikoptrar. Avgränsning: Analysen gäller inte påverkan på arbetet inom regional utveckling
Typ	Riskanalys
Beställare	Jan Hallberg
Organisationstillhörighet	
Skapad	2020-11-18 14:08:22
Skapad av	Cecilia Mellström
Avslutad	
Avslutad av	

Deltagarlista

KALLADE DELTAGARE	ROLL	NÄRVARANDE
Cecilia Mellström	Analysledare	Närvarande
Jan Hallberg	Beställare	Närvarande
Håkan Carlsson	Verksamhetschef	Ej närvarande
Håkan Scheer	Verksamhetschef	Närvarande
Mats Stenberg	Chefläkare	Närvarande
Henrik Lindlöf	Verksamhetschef	Närvarande
Birgitta Rasmussen	Expert, katastrofmedicinsk beredskap	Ej närvarande

Risker

1 - Minskad risk för att akutmottagningen behöver hantera stor olycka

I Regionens kris- och katastrofplan finns "Flygolycka" upptagen som en extern risk som ställer stora krav på hälso- och sjukvården i händelse av en olycka. Begreppet "Katastrof" definieras som "Särskild händelse, där tillgängliga resurser är otillräckliga i förhållande till det aktuella behovet och belastningen är så hög att normala kvalitetskrav trots adekvata åtgärder inte längre kan upprätthållas". Årligen förekommer ett knappt 10-tal haverilarm vid Västerås Flygplats där ambulans kallas ut för att stå i beredskap. Risken för flygolyckor minskar utan flygplats, regionen behöver inte heller upprätthålla beredskap för flygolycka i sin katastrof- och beredskapsplanering.

Robusthet - Beredskap

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Säkerhet	4		1		4

Åtgärder

Åtgärd: Risken accepteras utan åtgärd då den inte medför några negativa konsekvenser för regionen utan frigör viss tid till exempel gällande katastrofplanering kopplat till dagens passagerartrafik, samt de haverilarm såväl passagerartrafik som övriga transporter som regionen idag bemannar med ambulanser.

Ansvarig: Jan Hallberg

Åtgärdad: Nej

2 - Risk för att thoraxorgan som doneras i Västerås inte kan omhändertas

För majoriteten av donationsfall har Västerås flygplats ingen som helst betydelse för transporter. Men då hjärta och lungor skall doneras kan transporttiden till annan flygplats (Arlanda, Örebro, Eskilstuna eller Borlänge) utgöra en begränsande faktor detta då särskilt hjärtat skall transplanteras inom 4 timmar från uttaget. För lungor finns något större marginaler. Under 2020 har regionen haft 7 donatorer i Västerås. Högst en kanske två (som donerar thoraxorgan) kan vara av intresse för denna riskanalys. I värsta fall kan det bli aktuellt att avstå från att omhänderta ett hjärta om flygplatsen inte existerar. Risken är då att regionen, på ett nationellt plan, inte möjliggör ett livräddande ingrepp för en svensk patient. Då regionen dessutom har samarbete inom Norden kan det dessvärre riskera att drabba patienter i Norden.

Patient - Kund

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	4	4		16	

Åtgärder

Åtgärd: Eftersom beslutet om flygplatsens eventuella nedläggning inte ligger inom regionens påverkansområde accepteras risken. Nationellt donationscentrum bedömer att det finns risk för att man måste tacka nej till erbjudanden från Västmanlands sjukhus Västerås gällande hjärtdonationer och eventuellt också donation av lungor. Ytterligare arbete behövs för att, i samverkan med nationellt donationscentrum, utreda tänkbara logistiska lösningar för att eventuellt möjliggöra transport av donerade hjärtan/lungor från Västmanlands sjukhus Västerås.

Ansvarig: Håkan Scheer

Åtgärdad: Nej

3 - Vi har inte något alternativ då regionens helikopterplatta inte kan användas pga väderförhållandet

På flygplatsen på Västerås sjukhus Västerås sker ett 40-tal landningar/år. Därmed klassas flygplatsen, enligt Transportstyrelsens regelverk, som en helikopterflygplats som inte kräver särskilt godkännande. Idag sker in och utflygningar i enligt VFR (visuella flygregler) vilket innebär att piloten tittar ut och flyger med yttre referenser och marksikt samt navigerar sig till och från helikopterflygplatsen med marksikt. Vid dåliga väderförhållanden tillämpas instrumentinflygning (innebär att piloten förlitar sig på sina instrument och kan därmed flyga i sämre väder). En nedläggning av Västerås flygplats som är en instrumentflygplats skulle kraftigt försvåra helikoptertransporter till/från sjukhuset. En grov uppskattning är att hälften av de landningar/starter som sker i dåligt väder ej skulle kunna genomföras. Vid resterande 50% kan det s.k. HEMS-regelverket tillämpas (HEMS-flygningar kan jämföras med en vägambulans med påslagna uttryckningsljus som då har rätt att åsidosätta vissa trafikregler).

Patient - Kund

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	4	4		16	
Säkerhet	4	4		16	

Åtgärder

Åtgärd: Eftersom beslutet om flygplatsens eventuella nedläggning inte ligger inom regionens påverkansområde accepteras risken. Efter diskussion med helikopterverksamheten på Akademiska sjukhuset görs bedömningen att det är osannolikt att avsaknaden av möjligheten till instrumentinflygning skulle påverka möjligheterna till landning/starter i dåligt väder. Skulle väderförhållandena vara så dåliga att landning inte bedöms vara möjlig på Västmanlands sjukhus Västerås kommer helikoptern inte att lyfta från Uppsala.

Ansvarig: Jan Hallberg

Åtgärdad: Nej

4 - Det ökar risken för resursbrist avseende ambulastransporter i länet

Risk för att övriga ambulansuppdrag blir förlängda om transport av patienter istället ska ske via närliggande flygplats. Det gäller också donationstransporter, med team som kommer hit via Västerås flygplats för att operera ut organ och sedan flyger med dem till annat sjukhus. I dagsläget flygs också patienter som ska få en transplantation från Västerås flygplats till t.ex. Sahlgrenska. I båda dessa fall tappas tid om transporten ska ske via markambulans.

Tid - Resurser

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Patientsäkerhet	4	4		16	
Säkerhet	4	3		12	

Åtgärder

Åtgärd: Eftersom beslutet om flygplatsens eventuella nedläggning inte ligger inom regionens påverkansområde accepteras risken. Åtgärden för att hantera risken blir att vid de tillfällen då

belastningen på ambulanssjukvården är hög, med en risk för förlängda insatstider om en ambulans är upptagen med utomlänstransporter, förstärka bemanningen med ytterligare ambulansbesättning. Åtgärden bedöms kosta cirka 20 000 kr per tillfälle. Antalet transporter var under 2018 38 st och under 2019 20 st.

Ansvarig: Henrik Lindlöf

Åtgärdad: Nej

5 - Regionens sårbarhet vid krig och kris ökar

Regionen kan inte ta emot understöd vid kris, krig och/eller masskadehändelse via flygplan/större helikoptrar. Detta gäller exempelvis vid; evakuering av sjukhuset, mottagande av material, utrustning och personal. Socialstyrelsen har ett samordnande uppdrag gällande personalresurser och kan beordra regionen att bistå med personal på annat håll i landet. Region Västmanland kan inte flyga personal till andra regioner och eller ta emot ett större antal patienter från andra regioner. Tidstappet att föra medarbetarna till närmaste flygplats kanske inte är så stort men vid kris kan hela transportsystemet vara överbelastat.

Robusthet - Beredskap

Målområde	Sannolikhet	Konsekvens (-)	Konsekvens (+)	Risktal (-)	Risktal (+)
Säkerhet	4	4		16	

Åtgärder

Åtgärd: Eftersom beslutet om flygplatsens eventuella nedläggning inte ligger inom regionens påverkansområde accepteras risken. Ytterligare arbetet behövs för att utreda alternativa lösningar för att möjliggöra att ta emot och ge understöd vid kris och krig, alternativt masskadehändelse.

Ansvarig: Birgitta Rasmussen

Åtgärdad: Nej